

Strategisk utveckling
Affärsutveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-14
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0152

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Mats Ellman
08-686 15 97
mats.ellman@sll.se

Trafiknämnden
2014-05-13, punkt 12

Svar på skrivelse från (MP) angående tidplan för gemensamt betalsystem

Ärendebeskrivning

Svar på skrivelse från Miljöpartiet angående tidplan för gemensamt betalsystem daterad 2014-03-11.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande 14 april 2014
PM – Biljett och Betalsystem (13-0002)
PM-förenkling och utveckling av biljettsystem, betalsystem och öppen trafikinformationsdata (TN2-2013-00484)

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att anse skrivelsen besvarad

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Miljöpartiet har, i skrivelse daterad 2014-03-11 – Tidplan för gemensamt betalsystem, föreslagit trafiknämnden att besluta att uppdra till förvaltningschefen att återkomma med en redovisning av nuläget och förväntad tidplan för införande av ett gemensamt betalsystem.

Miljöpartiet skriver att; *Ett av de viktigaste projekten som efterfrågas av både resenärer och trafikutövare är att få ett gemensamt betalsystem som fungerar för alla. I stockholmsregionen har vi SL Access, men det är ju så otidsenligt att det inte går att skapa smidiga digitala lösningar.*

Strategisk utveckling
Affärsutveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-14
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0152

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Då menar vi i Miljöpartiet att nämnden behöver ställa sig frågan om vi ska vänta till ett gemensamt betalsystem är på plats, eller om vi ska ta fram någon lösning som kan ersätta Access till dess att ett gemensamt är på plats. Detta hänger på vilken tidplan som kan förväntas för den gemensamma lösningen.

Trafikförvaltningen har bl.a. i skrivelse PM – Biljett och Betalsystem (13-0002) samt i skrivelse PM-förenkling och utveckling av biljettsystem, betalsystem och öppen trafikinformationsdata (TN2-2013-00484) avgett svar om pågående som kommande planerad utveckling regionalt som nationellt.

För det fall Miljöpartiets skrivelse avser *alla* i kontexten ... *att få ett gemensamt betalsystem som fungerar för alla*, avser kommersiell som subventionerad kollektivtrafik, är trafikförvaltningen i högsta grad delaktiga i det projekt, inom X2AB, som bl.a. kommer att tillhandahålla en reseplanerare med köpfunktion under 2014. Den preliminära tidsplanen är att en sådan funktion finns tillgänglig före juli 2014.

För att möta nästa steg i utvecklingen arbetar trafikförvaltningen idag nära tillsammans med andra stora beställare (bland andra Västtrafik och Skånetrafiken) samt kommersiella aktörer i företaget X2AB där ett specifikt gemensamt projekt handlar som framtida biljett – och betallösningar. Potentiella framtida lösningar bevakas eller utreds både gemensamt i samverkan med branschen inom X2AB samt internt inom trafikförvaltningen. Vad gäller specifikt Skånetrafiken och Västtrafik har trafikförvaltningen ett mycket gott samarbete och en konstruktiv löpande dialog om potentiella framtida lösningar för biljettsystem och betalsystem.

Vad gäller *gemensamma (att dela biljettsystem och/eller betalsystem) eller samverkande (att biljettsystem och/eller betalsystem kan fungera ihop för att skapa gemensamma lösningar för resenären)* framtida system så analyseras potentialen i detta, både inom X2AB och internt inom trafikförvaltningen.

Komplexiteten är hög i denna fråga, det finns många aspekter som måste beaktas.

För att nämna några ges nedan några av trafikförvaltningens analyspunkter från arbetet:

- Förenklande för resenären med gemensamma och/eller samverkande system
- Stordriftsfördelar ger kostnadseffektivitet
- Stora och pågående investering i befintliga biljettsystem

Strategisk utveckling
Affärsutveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-14
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0152

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

- Diversifierade affärsregler, taxesystem och politiska inriktningar kräver mycket av ett tekniskt system.
- Behov av att resa i flera län är regionalt. Den nationella efterfrågan bedöms som relativt låg och kan lösas med fungerande, samverkande biljettlösningar.
- Komplexiteten ökar med hänsyn till avregleringen i kollektivtrafiklagen och resenärens möjlighet att använda såväl skattesubventionerad subventionerad som kommersiell kollektivtrafik.
- Samarbetet inom X2AB är grunden för ett fungerande, nationellt, biljettsamarbete

Bakgrund

Det arbete som bedrivs inom trafikförvaltningen inom området har gjorts kontinuerligt inom den löpande verksamheten samt inom ramen för det strategiarbete som resulterat i fyra strategier som beslutades av trafiknämnden på sammanträdet den 13 mars 2013. Strategiarbetet har även inbegripit arbetet som resulterade i trafiknämndens beslut på sammanträdet 24 april 2012 för trafikförvaltningens försäljningskanaler. Det pågående strategiska arbetet inbegriper att ta fram en utvecklingsplan inom försäljningsområdet där resenärens behov sammanvägs med den hastiga tekniska utvecklingen för att kunna föreslå till Trafiknämnden hur utvecklingen bör se ut inom försäljningsområdet på ett sätt som både ger attraktiva och ekonomiskt effektiva lösningar.

För att kunna möjliggöra att resenärerna kan köpa biljetter på ett enkelt och smidigt sätt har trafikförvaltningen flera försäljningskanaler som ger möjlighet att köpa biljett på det sätt som passar resenären bäst. trafikförvaltningens Affärsstrategi beskriver ett fokus på ökade intäkter genom att möjliggöra förbättrings – och tillväxtpotential i bland annat biljettsystem, betalsystem och försäljningskanaler. Syftet som Affärsstrategin pekar ut är att attrahera resenärer och därmed öka resandet med kollektivtrafiken. I utvecklingen behöver attraktiva lösningar vägas med ekonomiskt effektiva lösningar, både ur intäkts – och kostnadsperspektivet. Ett exempel är att maximera nyttan av redan genomförda investeringar i SL Access.

Vad gäller biljettsystem och betalsystem så går utvecklingen på marknaden mycket fort idag. Nya möjligheter presenteras ständigt i omvärlden. Mobiltelefonen får en mer framträdande roll, önskemål om att kunna köpa, betala, hantera och använda sin biljett på nya sätt inkommer ständigt. Många nya lösningar som presenteras på marknaden är dock i sina initiala skeden och behöver vidare utveckling och tid för etablering.

Strategisk utveckling
Affärsutveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-14
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0152

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

I all den utveckling som sker idag finns många möjligheter. Några konkreta pågående utvecklingssteg som genomförs av trafikförvaltningen för att förenkla och förbättra biljettsystemen och betalsystemen omfattar bland annat en möjlighet för resenären att få en automatisk ”påladdning” av exempelvis 200 kr på sin Reskassa när beloppet på kortet går under en viss nivå så att resenären själv slipper att aktivt ladda på Reskassan. En annan utveckling är möjligheten att ladda sin Reskassa via e-handeln. Fler aktiviteter är att anpassa sl.se och mobil.sl.se till smartphoneformat, förenkla hanteringen av skol- och företagsbiljetter, förbättra användargränssnittet i SL Accessautomaterna samt utöka andelen försäljningsombud som säljer hela biljettsortimentet.

Trafikförvaltningen, tillsammans med stora delar av kollektivtrafikbranschen, ökar idag sin samverkan för att kunna möta förväntningarna och skapa bra, enkla och smidiga framtida lösningar för att kunna få information, köpa biljett och resa mer med kollektivtrafiken. Denna samverkan sker redan idag tillsammans med andra stora beställare (bland andra Västtrafik och Skånetrafiken) samt kommersiella aktörer i företaget X2AB där ett specifikt gemensamt projekt handlar som framtida biljett – och betal lösningar.

Att ta vara på möjligheten med öppen data vad gäller trafikinformation och att skapa tjänster, innovation och utveckling via externa utvecklare är ett område där Trafikförvaltningen är branschledare. Den kunskap ska tas tillvara och utvecklas vidare genom att t.ex. ge resenären information om vart försäljningsställen för biljetter finns samt API:er för realtidsinformation. Vidare pågår även utredning i vilken omfattning öppna API:er kan skapa möjlighet att utveckla mobila applikationer som möjliggör köp av biljetter.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Några särskilda ekonomiska konsekvenser för trafikförvaltningen är inte att vänta, vare sig beträffande särskilda kostnader med anledning av utvecklingsarbetet inom X2AB eller påtagligt ökade biljettintäkter.

Sociala konsekvenser

All utveckling av funktionalitet inom ramen för betal- som biljettsystem sker med hänsyn till gällande lagar, regler och riktlinjer bl.a; RiTill - Riktlinjer för äldre och personer med funktionsnedsättning, RiJäm – Riktlinjer för planering av jämställd kollektivtrafik eller RiBarn – Riktlinjer för SL:s arbete enligt FN:s konvention om barnets rättigheter och i samverkan med Trafikavdelningens sektion för Hållbar utveckling inom avdelningen Strategisk utveckling.

Strategisk utveckling
Affärsutveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-14
Version

Ärende/Dok. id.
TN 2014-0152

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningens representanter i projektet för Reseplanerare med köpfunktion inom X2AB påtalar även tydligt vikten att ovanstående uppfylls

Konsekvenser för miljön

Beslutet om att godkänna svar på skrivelse bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anders Lindström
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

SKRIVELSE

2014-03-11

Trafikförvaltningen STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING	
2014 -03- 11	
Dnr: <i>TN 2014 - 0152 - 1</i>	
Ink: ☒	Utg: ☐

Tidplan för gemensamt betalsystem

Ett av de viktigaste projekten som efterfrågas av både resenärer och trafikutövare är att få ett gemensamt betalsystem som fungerar för alla. I Stockholmsregionen har vi SL Access, men det är ju så otidsenligt att det inte går att skapa smidiga digitala lösningar.

Då menar vi i Miljöpartiet att nämnden behöver ställa sig frågan om vi ska vänta till ett gemensamt betalsystem är på plats, eller om vi ska ta fram någon lösning som kan ersätta Access till dess att ett gemensamt är på plats. Detta hänger på vilken tidplan som kan förväntas för den gemensamma lösningen.

Miljöpartiet föreslår Trafiknämnden besluta

att uppdra till förvaltningschefen att återkomma med en redovisning av nuläget och förväntad tidplan för införande av ett gemensamt betalsystem